

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 14. august 2020

Sag 38/2020

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T (tidligere ...)

(advokat Henrik Garlik, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Aalborg den 1. marts 2019 (18-12899/2018) og af Vestre Landsrets 15. afdeling den 29. januar 2020 (S-0564-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørdam, Poul Dahl Jensen, Michael Rekling, Oliver Talevski og Jens Kruse Mikkelsen.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse af straffen og frifindelse for påstanden om udvisning.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om skærpelse af straffen og stadfæstelse af bestemmelsen om udvisning, subsidiært at T udvises med et indrejseforbud af kortere varighed end 6 år, mere subsidiært tildeles en advarsel om udvisning.

Supplerende sagsfremstilling

Udlændingestyrelsen afgav den 22. juli 2020 en supplerende udtalelse til anklagemyndigheden om udvisningsspørgsmålet, hvoraf fremgår bl.a.:

”§ 26, stk. 2

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt en beslutning om udvisning af T med sikkerhed kan antages at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skal Udlændingestyrelsen henvise til at Rigsadvokaten ikke har fremsendt en nyere afhøring vedrørende pågældendes personlige forhold.

Den 20. januar 2020 har Ts advokat indsendt oplysninger om pågældendes personlige forhold til statsadvokaten i Viborg.

Heraf fremgår at:

- T har en kæreste med hvem han har fået to tvillinger med,
- Ts tvillinger samt kæreste er danske statsborgere,
- Ts tvillinger blev født for tidligt,
- den ene af tvillingerne er meget syg og er blevet opereret flere gange,
- T har deltaget i pasningen af tvillingerne siden sin løsladelse den 12. april 2019,
- T på nuværende tidspunkt bor sammen med sin kæreste og børn,
- T har efter sin løsladelse taget 9. klasse og har derudover fået arbejde i et transportfirma.

Udlændingestyrelsen bemærker, at det ikke vil have opholdsretlige konsekvenser for pågældendes herboende kæreste eller børn, såfremt pågældende bliver udvist af Danmark, idet de er danske statsborgere.

...

Udtalelse om udvisningsspørgsmålet

Det bemærkes indledningsvis, at det følger af bestemmelsen i udlændingelovens § 26, stk. 2, at en udlænding skal udvises efter §§ 22-24, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Efter Udlændingestyrelsens vurdering bør påstanden om udvisning nedlægges i medfør af udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 4 og nr. 6 eller § 24, nr. 2.

På baggrund af Rigsadvokatens oplysninger om kriminalitetens karakter, og om at den pågældende forventes idømt en skærpet frihedsstraf sammenholdt med de i udlændingelovens § 26, stk. 2 nævnte hensyn, kan Udlændingestyrelsen umiddelbart tiltræde Rigsadvokatens indstilling om udvisningsspørgsmålet.

Udlændingestyrelsen skal dog tage det forbehold, at der kan være hensyn efter udlændingelovens § 26, stk. 2, som Udlændingestyrelsen ikke har kendskab til, som følge af Rigsadvokaten ikke har indsendt en nyere § 26-afhøringsrapport vedrørende Ts personlige forhold, og derfor ikke kan sammenholde med anklagemyndighedens oplysninger om kriminalitetens karakter.”

T blev pr. 20. juli 2020 ansat som chauffør/montør hos Skousen i Silkeborg. Han, kæresten og børnene er endvidere i sommeren 2020 flyttet til Silkeborg, hvor de har lejet et hus.

Anbringender

T har til støtte for påstanden om formildelse af straffen anført navnlig, at straffens størrelse ikke står i passende forhold til lovovertrædelserne.

Til støtte for påstanden om frifindelse for udvisning har T anført navnlig, at udvisning af ham med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2.

Udvisning med indrejseforbud i 6 år vil være et indgreb i hans ret til privatliv og familieliv, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1, og et sådant indgreb er i den konkrete sag ikke berettiget, da det ikke er en proportional foranstaltning for at forebygge uro og forbrydelse, jf. artikel 8, stk. 2, sammenholdt med bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig).

Der skal lægges særlig vægt på, at han siden januar 2018 har været samlevende med en dansk kvinde, som han fik tvillinger med i marts 2019. Børnene er undfanget, før de forhold, der er sket domfældelse for, blev begået. Samleveren og børnene er danske statsborgere, og hun ønsker ikke at forlade Danmark. Samleveren taler ikke arabisk, og det synes ikke realistisk, at han vil kunne kommunikere med samleveren og børnene via telefon, Skype eller tilsvarende. Det vil i øvrigt være et særligt belastende indgreb, hvis han og børnene i 6 år afskæres fra at fastholde den meget tætte kontakt, der er opnået mellem dem, ikke mindst på baggrund af, at han som følge af børnenes for tidlige fødsel var indlagt på hospital sammen med dem, og at han siden børnenes fødsel har deltaget aktivt i plejen og pasningen af dem.

Der skal ved proportionalitetsvurderingen herudover lægges vægt på, at han ikke tidligere er straffet af betydning for sagen, og at han ikke er banderelateret.

Anklagemyndigheden har til støtte for påstanden om skærpelse af straffen anført navnlig, at der er tale om grov vold, afpresning og forsøg på ulovlig tvang begået ved forskellige episoder på tre på hinanden følgende dage. Volds- og afpresningsforholdene er begået af flere i forening. Der blev ved det voldelige overfald udøvet betydelig vold med redskab, slag og spark på en liggende person. Overfaldet var begrundet i, at forurettedes bror angiveligt skyldte penge til nogle personer i Aarhus.

Til støtte for påstanden om udvisning har anklagemyndigheden anført navnlig, at betingelserne herfor er opfyldt, jf. udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, og § 24, nr. 2.

Det følger af udlændingelovens § 26, stk. 2, at en udlænding skal udvises efter §§ 22-24, medmindre det med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Udvisning i den foreliggende sag vil ikke være uforenelig med Danmarks internationale forpligtelser efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8. Udvisning af T må anses for et indgreb i hans privatliv og familieliv, jf. artikel 8, stk. 1, men udvisning må efter den proportionalitetsafvejning, der skal foretages efter artikel 8, stk. 2, anses for retfærdiggjort.

Der er sket domfældelse for flere forhold af grov karakter, herunder forhold begået af flere i forening. Et af forholdene angår et groft voldeligt overfald, som er en af de kriminalitetstyper, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ser med alvor på.

Straffens længde taler ikke i sig selv imod udvisning. Højesteret har i flere afgørelser truffet bestemmelse om udvisning, selv om der var fastsat en væsentlig lavere straf end i den foreliggende sag, også i tilfælde hvor den tiltalte havde familie, jf. UfR 2018.437 H og UfR 2020.274 H.

T har kun haft lovligt ophold i landet i ca. 3 år og 9 måneder. Han var 20 år, da han indrejste i Danmark og fik opholdstilladelse. Han var således voksen på dette tidspunkt.

T har under sit ophold i Danmark stiftet familie, idet han er samlevende med sin danske kæreste, og idet de i marts 2019 blev forældre til tvillingedøtre. Dette forhold taler dog ikke afgørende imod udvisning af ham. Selv om døtrene er danske statsborgere, er de på nuværende tidspunkt så små, at de ikke kan siges at have knyttet stærke bånd til Danmark, og de vil derfor kunne følge med ham tilbage til hjemlandet. Oplysningerne om kæresten vægter den anden vej. Hun er dansk statsborger uden tilknytning til Syrien, og hun kan ikke tale arabisk. Det er oplyst, at hun ikke er indstillet på at følge med til Syrien. I tilfælde af udvisning vil T dog kunne opretholde kontakten til hende og børnene gennem telefon og internet mv.

T er født og opvokset i Syrien, hvor han endvidere har haft sin skolegang. Når der bortses fra hans familie i Danmark, må han anses for at have en langt stærkere tilknytning til Syrien end til Danmark. Han taler sproget, har haft sin opvækst i Syrien og har en væsentlig social og kulturel tilknytning til landet. Han må derfor fortsat kunne begå sig ved en tilbagevenden til Syrien.

Det skal tillægges betydning for proportionalitetsvurderingen, at der er tale om et indrejseforbud i 6 år. Han vil således efter indrejseforbuddets udløb have mulighed for at vende tilbage til Danmark og deltage i opdragelsen, når døtrene er kommet i skolealderen.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

T (tidligere ...) er fundet skyldig i navnlig grov vold (forhold 1) og afpresning (forhold 2) over for den samme person og forsøg på ulovlig tvang (forhold 3) over for en anden person. De to forurettede er brødre. Han blev af landsretten idømt fængsel i 7 måneder og udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

For Højesteret angår sagen spørgsmålet om strafudmåling og udvisning.

Strafudmålingen

Højesteret finder, at det i skærpende retning skal indgå, at den grove vold, afpresningen og forsøget på ulovlig tvang blev begået ved tre forskellige episoder fordelt over tre dage og har sammenhæng med gerningsmændenes forsøg på inddrivelse af en gæld på ca. 40.000 kr., som de forurettedes lillebror angiveligt skyldte tredjemand. Det er også en skærpende omstændighed, at den grove vold blev begået af flere personer i forening efter forudgående aftale, at der var tale om overfald uden for forurettedes bopæl, og at der blev udøvet betydelig vold bl.a. med redskab og slag samt spark på en liggende person. I skærpende retning skal der desuden tages hensyn til, at afpresningen, der fandt sted i forurettedes hjem, blev begået af flere personer i forening efter forudgående aftale.

Højesteret finder efter en samlet vurdering og under hensyn til den generelle forhøjelse af straffen med en tredjedel for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, som er forudsat i forarbejderne til lov nr. 358 af 29. april 2018, at straffen bør forhøjes til fængsel i 8 måneder.

Højesteret tiltræder, at der efter forholdenes karakter ikke er grundlag for at gøre straffen helt eller delvis betinget, herunder med vilkår om samfundstjeneste.

Udvisning

T, der er syrisk statsborger, har haft lovligt ophold her i landet i ca. 3 år og 9 måneder, jf. udlændingelovens § 27, stk. 2 og 5. Højesteret tiltræder herefter, at betingelserne for udvisning efter udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, og efter § 24, nr. 2, er opfyldt.

Det anførte indebærer, at T skal udvises, medmindre udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2. Efter udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 4 og 5 (tidligere § 32, stk. 2, nr. 2, og stk. 3), skal indrejseforbuddet som udgangspunkt fastsættes til 6 år.

Spørgsmålet er herefter, om udvisning med indrejseforbud i 6 år vil være i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

T har boet i Danmark siden september 2014, og han har sin samlever og to små børn her i landet. Udvisning vil derfor udgøre et indgreb i hans ret til privatliv og familieliv, jf. artikel 8, stk. 1. Et sådant indgreb er kun berettiget, hvis betingelserne i artikel 8, stk. 2, er opfyldt.

Udvisning har som anført hjemmel i udlændingeloven og har til formål at forebygge uro eller forbrydelse. Der skal derfor tages stilling til, om det af hensyn til disse formål må anses for nødvendigt i et demokratisk samfund at udvise med et indrejseforbud i 6 år. Dette beror på en proportionalitetsvurdering.

Det fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, jf. bl.a. dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig), at der ved afvejningen efter artikel 8, stk. 2, skal tages udgangspunkt i en række kriterier. I dommens præmis 68 er opregnet følgende kriterier:

- Den begåede kriminalitets art og grovhed
- Varigheden af udlændingens ophold i bopælslandet
- Tiden efter den begåede kriminalitet og den pågældendes adfærd i denne periode
- De berørte personers statsborgerskab
- Udlændingens familiesituation, herunder ægteskabets varighed og andre faktorer, der viser familielivets effektivitet
- Hvorvidt ægtefællen havde kendskab til kriminaliteten, da forholdet blev etableret
- Hvorvidt der er børn i ægteskabet og i så fald deres alder
- Alvorligheden af de vanskeligheder, den medfølgende ægtefælle med sandsynlighed vil møde i det land, som udlændingen udvises til
- Børnenes bedste interesser og velbefindende, herunder navnlig alvorligheden af de vanskeligheder, som udlændingens børn med sandsynlighed vil møde i det land, som udlændingen udvises til
- Fastheden af sociale, kulturelle og familiemæssige bånd med værtslandet og med modtagerlandet.

Den vægt, der skal lægges på de enkelte kriterier, afhænger af den konkrete sags omstændigheder, jf. præmis 70 i den nævnte dom. Indrejseforbuddets varighed indgår som et element i proportionalitetsvurderingen, jf. præmis 98.

Der ses ikke at være afgørelser fra Menneskerettighedsdomstolen, hvor de faktiske forhold (herunder kriminalitetens karakter og grovhed, frihedsstraffens længde, udlændingens tilknytning til hjemlandet og værtslandet, udlændingens familieforhold mv.) svarer til forholdene i den foreliggende sag.

T, som i dag er 25 år, og som indrejste i Danmark som 20-årig i september 2014, er født og opvokset i Syrien, hvor han også har gået i skole. Han taler og skriver arabisk. Selv om hans forældre og søskende også er flygtet fra Syrien, finder Højesteret, at T fortsat har en meget stærk tilknytning til dette land.

T søgte ved indrejsen i Danmark asyl, og han blev den 6. februar 2015 meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse til den 6. februar 2020. Han har to tanter her i landet, men hans nære familie (forældre og søskende) bor ikke i Danmark. Han har en dansk kæreste, og efter det oplyste har

de (bortset fra den periode, hvor han har været frihedsberøvet i denne sag) boet sammen siden januar 2018. I marts 2019 blev parret forældre til tvillinger. Børnene blev født for tidligt, og T har sammen med sin samlever i en periode været indlagt på hospital med børnene, og han har siden fødslen i øvrigt deltaget i plejen og pasningen af dem. T har efter sin løsladelse i denne sag taget 9. klasses eksamen. Han har fra maj til november 2017 arbejdet her i landet og for nylig fået arbejde igen. Når der ses bort fra hans danske samlever og børnene, finder Højesteret, at T har en relativt begrænset tilknytning til Danmark.

T, der ikke tidligere er straffet af betydning, er i denne sag bl.a. fundet skyldig i et groft, voldeligt overfald, afpresning og forsøg på ulovlig tvang. Denne kriminalitet kan ikke anses for en spontan, affektpræget reaktion på f.eks. en forudgående uoverensstemmelse. Der er derimod tale om planlagt kriminalitet begået af flere i forening som led i inddrivelse af gæld for tredjemand. Kriminaliteten må derfor anses for alvorlig, hvilket også afspejler sig i, at straffen er fastsat til ubetinget fængsel i 8 måneder.

Ts samlever og børn er danske statsborgere. Samleveren er uden tilknytning til Syrien og taler ikke arabisk. Det vil derfor være forbundet med store vanskeligheder for hende at følge med til Syrien. Hun har da også oplyst, at hun ikke er indstillet på at følge med dertil. Børnene er små og må forventes at blive i Danmark sammen med deres mor. Udvisning vil således føre til, at T i en periode bliver fysisk adskilt fra sin samlever og børnene, og dette udgør et alvorligt indgreb i hans ret til familieliv.

T og hans danske kærestes samliv har imidlertid ikke været langvarigt, og deres børn er ganske små, således at fysisk adskillelse fra faderen i en periode må anses for at være mindre belastende for dem end, hvis de havde været ældre. Hans samlever og børnene vil endvidere kunne besøge ham i Syrien, hvis betingelserne herfor er opfyldt, eller i andre lande, hvor de kan få lov til at opholde sig, og de vil kunne kommunikere sammen via telefon og internet. Indrejseforbuddet vil i givet fald være begrænset til 6 år, hvorefter det vil være muligt for familien at genetablere samlivet her i landet, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Efter arten og grovheden af Ts kriminalitet sammenholdt med hans tilknytning til henholdsvis Syrien og Danmark finder Højesteret efter en samlet vurdering, at de samfundsmæssige hensyn (forebyggelse af uro eller forbrydelse), som taler for udvisning af T med indrejsefor-

bud i 6 år, er så tungtvejende, at de har større vægt end de hensyn til hans privatliv og navnlig familieliv, der taler imod udvisning. Det bemærkes herved, at han kun har boet her i landet i få år, og at samlivet med hans danske kæreste har været relativt kortvarigt.

Efter det anførte finder Højesteret, at udvisning af T med indrejseforbud i 6 år ikke vil udgøre et uproportionalt indgreb i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Højesteret tiltræder derfor, at T er udvist med indrejseforbud i 6 år.

Samlet konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom med den ændring, at straffen forhøjes til fængsel i 8 måneder.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at straffen forhøjes til fængsel i 8 måneder.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.